

Pripreme 2012.

Fiskalizacija u RH

Fiskalizacija

- Propisi:

- ▶ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom

- ⇒ Nar. nov., br. ... ?/12

- ▶ Pravilnik o provedbi Zakona

- ⇒ Nar. nov., br. ... ?/12

Cilj fiskalizacije

- **spriječiti poreznu utaju**
 - uspostavom nadzora nad ostvarivanjem i evidentiranjem ostvarenog prometa u gotovini u poslovnim knjigama poduzetnika

Prijedlog Zakona propisuje

- način na koji se obavljaju transakcije prometa u gotovini
- obveznike fiskalizacije, izuzeća, faze uvođenja
- obvezu izdavanja računa putem elektroničkih naplatnih uređaja
- obvezne dijelove računa
- upotrebu digitalnih certifikata
- elektroničku registraciju i slanje svake transakcije u Poreznu upravu: dostava računa na ovjeru
- plaćanje gotovim novcem između obveznika fiskalizacije i blagajnički maksimum

Fiskalizacija – faze uvođenja

- **od 1.1.2013.**
- veliki i srednji poduzetnici prema odredbama Zakona o računovodstvu (ZoR)
- osobe koje kao jednu od djelatnosti obavljaju djelatnost Pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Oznaka I - NKD 2007.)
- **od 1.4.2013.** osobe koje kao jednu od djelatnosti, obavljaju djelatnost Trgovine na veliko i na malo, popravak motornih vozila i motocikla (Oznaka G NKD 2007.) te obveznike koji obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja iz čl. 18. st. 2. Zakona o porezu na dohodak (ZpDOH)
- **od 1.7.2013.** obveza fiskalizacije propisuje se za sve obveznike fiskalizacije

Obveza fiskalizacije **od 1.1.2013.**

- **veliki i srednji poduzetnici** po ZoR-u
 - ↳ **bez obzira na djelatnost**
- **obveznici fiskalizacije koji obavljaju jednu od djelatnosti iz područja I po NKD 2007.**
 - ♦ **smještaj (55):**
 - ⇒ *hoteli, odmarališta, kampovi i sl. smještaj*
 - ♦ **djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića (56):**
 - ⇒ *djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane*
 - ⇒ *djelatnosti kateringa i ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane*
 - ⇒ *djelatnosti pripreme i usluživanja pića*

Obveza fiskalizacije **od 1.4.2013.**

- za one koji nisu obveznici od 1.1.2013.
- Obveznici fiskalizacije koji kao jednu od djelatnosti obavljaju djelatnost trgovine iz područja G po NKD 2007.
 - ↳ **sve djelatnosti trgovine**
- FO koje obavljaju djelatnost slobodnih zanimanja (prof. djelatnosti) iz čl. 18. st. 2. ZpDOH
 - ↳ **samostalna djelatnost** *zdravstvenih djelatnika, veterinar, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, inženjera, poreznih savjetnika, stečajnih upravitelja, tumača, prevoditelja, književnika, znanstvenika, novinara, umjetnika, sportaša, arhitekata, turističkih djelatnika, predavačka, odgojna i sl. djelatnosti*

Obveza fiskalizacije **od 1.7.2013.**

- za sve obveznike fiskalizacije
- koji nisu započeli istu
- od 1.1.2013.
- i
- od 1.4.2013.

Fiskalizacija u prometu gotovinom

■ **Pojam:**

- ▶ skup mjera koje provode obveznici fiskalizacije kako bi se postigao efikasan nadzor evidentiranja ostvarenog prometa u gotovini
 - ⇒ uspostava sustava kontrole prometa u gotovini od MF-PU

■ **Promet gotovinom:**

- ▶ plaćanje za isporučena dobra ili obavljene usluge novčanicama ili kovanicama, karticama, čekom ili drugim sličnim načinima plaćanja
- ▶ **osim plaćanja na transakcijski račun kod banaka**
 - ⇒ plaćanje **direktno na račun** ili **sa računa na račun** ne smatra se gotovinskim prometom

Obveznik fiskalizacije

- **fizička osoba (FO)** – obveznik poreza na dohodak **po osnovi samostalne djelatnosti** iz čl. 18. ZpDOH (obrt, slobodna zanimanja)
- **fizička osoba (FO) i pravna osoba (PO)**
 - ↳ obveznik poreza na dobit po čl. 2. ZpDOB
- za sve djelatnosti za koje je, prema odredbama posebnih propisa, obveznik izdavanja računa za isporuku dobra ili obavljene usluge

Obveznici fiskalizacije

- PO i FO za sve djelatnosti koje obavljaju **osim za djelatnosti:**
- izuzete od obveze izdavanja računa prema posebnom propisu
 - znači: ako je netko prema Zakonu o PDV oslobođen obveze izdavanja računa nije ni obveznik fiskalizacije prema ovom prijedlogu Zakona
- izuzete od obveze fiskalizacije
 - ili odredbama prijedloga Zakona o fiskalizaciji (čl. 5.)
 - ili na temelju odluke Vlade RH (čl. 6.)

Mali obveznik fiskalizacije

■ Fizička osoba (FO)

- ▶ obveznik poreza na dohodak **po osnovi samostalne djelatnosti** iz čl. 18. ZpDOH (obrt, slobodna zanimanja)
- ▶ ukupan godišnji primitak do 149.500,00 kn (65% x 230.000,00)
 - ⇒ dohodak i porez na dohodak u paušalnom iznosu
 - *ZpDOH i Pravilnik o paušalnom oporezivanju samostalnih djelatnosti*, NN 143/06 i 61/12
 - ⇒ godišnji paušalni dohodak:
 - **ili 12.750,00 ili 17.250,00 ili 22.425,00 kn**

Obveznici fiskalizacije

- stvarni obveznici fiskalizacije
 - ▶ ako posluju gotovinom, bez obzira na učešće prometa u gotovini u ukupnom prometu,
 - ⇒ **za jedan (1) račun naplaćen u gotovini**
 - ▶ kod prvog izdavanja računa za ostvareni promet u gotovini (novac, kartica...)
 - ▶ izuzeća: određene djelatnosti
 - ⇒ npr. mjerenje potrošnje mjernim uređajem

Djelatnosti izuzete od obveze fiskalizacije

- prodaja karata ili žetona u putničkom prometu,
- **naplata cestarine,**
- punjenje naftnim derivatima aviona na avioservisima,
- prodaja *vlastitih* poljoprivrednih proizvoda na tržnicama i otvorenim prostorima,
- prodaja proizvoda i/ili usluga u poštanskom prometu,
- zaprimanje uplata za sudjelovanje u igrama na sreću i zabavnim igrama,
- prodaja robe ili usluga putem prodajnih automata,
- pružanje bankarskih usluga i usluga osiguranja,

Djelatnosti izuzete od obveze fiskalizacije

- vođenja središnjeg depozitorija nematerijaliziranih vrijednosnih papira i središnjeg registra financijskih instrumenata,
- ostvareni prometi evidentirani preko mjernih instrumenata (električna energija, plin, voda, telefon i slično), od energetske, komunalne, elektroničke komunikacije i drugih pravnih osoba
- provođenja zdravstvene zaštite
 - sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite do pune cijene zdravstvene usluge, kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite i izdavanja lijekova na recept

Mjere koje provode obveznici fiskalizacije

- Svi obveznici fiskalizacije dužni su:

- donijeti interni akt

- ⇒ kojim popisuju sve poslovne prostore u kojima obavljaju djelatnost te način označavanja pojedinog poslovnog prostora

- prilagoditi sadržaj računa

- postaviti naljepnice o obvezi izdavanja i uzimanja računa (od 1.7.2013. na snazi)

Interni akt

■ A. popis poslovnih prostora

- popis poslovnih prostora, oznaka, adresa
- poslovni prostor (PP): *zatvoreni ili otvoreni; pokretno mjesto (kombi i dostavna vozila); zasebni poslovni prostori (dio ili više dijelova jednog PP u kojima se obavljaju različite djelatnosti); povremeni prostori (seminar, sajmovi i sl.)*

■ B. način numeriranja (slijednosti) računa

- jedinstveno po PP – nema ponavljanja broja računa
- po naplatnom uređaju – vlastiti sustav brojanja po uređaju

Dostavljanje podataka o poslovnim prostorima Ministarstvu financija – Porezna uprava (MF-PU)

- obveza dostave podataka o **svim** poslovnim prostorima **u kojima se obavlja djelatnost**
- **propisani (obvezni) podaci po pojedinom prostoru:**
 - OIB
 - oznaka poslovnog prostora (*mora biti ista kao na računu*)
 - adresa poslovnog prostora (**i moguće promjene**)
 - tip poslovnog prostora
 - radno vrijeme i radni dani
 - datum početka primjene važenja podataka koji se dostavljaju

Dostavljanje podataka o poslovnim prostorima Ministarstvu financija – Porezna uprava (MF-PU)

- Podaci se potpisuju **ispravnim digitalnim certifikatom** te dostavljaju putem uspostavljene elektroničke veze (**Internetom**) s početkom obveze fiskalizacije, a **prije početka dostave računa za promet u gotovini**
- MF-PU provjerava dostavu : svih obveznih podataka i potpis istih ispravnim digitalnim certifikatom
 - ako su **kumulativno ispunjeni uvjeti**
 - MF-PU vraća potvrdu o zaprimljenosti

Interni akt

- **B. način numeriranja (slijednosti) računa:**
- **jedinstveno po poslovnom prostoru**
 - nema ponavljanja broja računa unutar poslovnog prostora (u primjeru oznaka **01**)
 - npr. 1/**01**/1; 2/01/1 itd.
- **po naplatnom uređaju**
 - ako ima više naplatnih uređaja broj računa se može ponoviti u poslovnom prostoru, ali na različitom naplatnom uređaju
 - npr. 1/01/**1** ↪ naplatni uređaj **1**
1/01/**2** ↪ naplatni uređaj **2**

Radnje prije postupka fiskalizacije

- Prilagoditi **ili** nabaviti **elektronički naplatni uređaj** sa softverom koji podržava provođenje fiskalizacije izdavanja računa
- od FINE **nabaviti digitalni certifikat**
 - služi za elektroničko (digitalno) potpisivanje elemenata računa te
 - za identifikaciju obveznika fiskalizacije prilikom elektroničke razmjene podataka
- **nabaviti aplikaciju** za elektroničko potpisivanje
- povezati naplatni uređaj **na Internet** radi razmjene podataka sa MF-PU

Postupak fiskalizacije

- provodi se u dva dijela:
- **dostavom poruke o poslovnim prostorima**
 - ↳ samo jednom te u slučaju promjene podataka
- **dostavom na ovjeru SVAKOG RAČUNA koji se naplaćuje gotovinom**
 - ovjera računa znači dodjelu jedinstvenog identifikatora računa (JIR-a)
 - **JIR** se mora ispisati na računu prilikom ispisa računa (**obvezan podatak**)

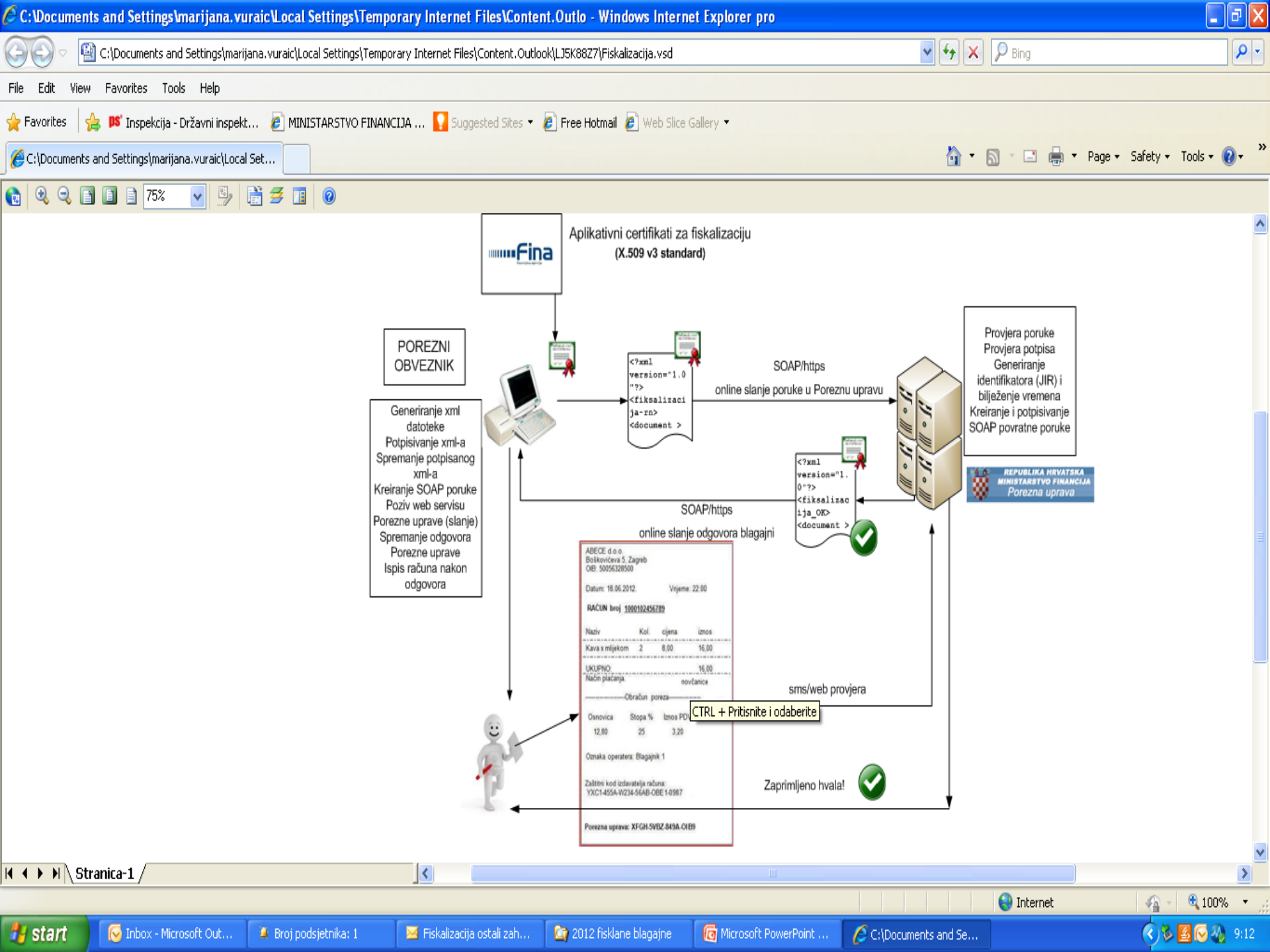
Postupak fiskalizacije

■ Model u RH

- obveznik fiskalizacije dužan je **svaki račun prije izdavanja dostaviti na ovjeru MF-PU** korištenjem uspostavljene Internet veze
- na temelju dostavljenih elemenata računa (digitalno potpisanih) **MF-PU dodjeljuje JIR**
- **JIR se vraća obvezniku fiskalizacije i ispisuje se na računu**
- **kupac** dostavom JIR-a **može provjeriti** je li račun prijavljen MF-PU
 - ⇒ ili slanjem SMS poruke ili upitom na portalu MF-PU
 - ⇒ ili predajom službeniku ili dostavom u sandučić nadležne ispostave MF-PU

Ako se ne može uspostaviti Internet veza?

- Postupak fiskalizacije izdavanja računa **na način propisan za male obveznike fiskalizacije**
 - izdati račun iz uvezane knjige računa (prije upotrebe mora ju ovjeriti MF-PU)
 - **sve dok se ne ostvari mogućnost veze**
- Nemogućnost uspostave Internet veze **dokazuje obveznik fiskalizacije**
 - potvrdom HAKOM-a (Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije) koja važi godinu dana
 - **dokazati prije 1.1.2013.**

Sadržaj računa

- **Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom:**
 - ne propisuje kada se račun mora izdati te
 - koliko se račun mora čuvati
 - **propisuje način izdavanja računa (NOVOST)**
 - važeći propisi propisuju:
 - ⇒ da se račun izdaje putem naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način
 - ⇒ obvezatni (minimalni) sadržaj računa
 - sadržaj računa:
 - ⇒ Zakon o porezu na dodanu vrijednost
 - ⇒ Pravilnik o porezu na dohodak

Računi obveznika PDV-a

- poduzetnici koji isporuke dobara i obavljene usluge **naplaćuju u gotovini**
 - obvezni su promet iskazivati preko naplatnih uređaja ili na drugi odgovarajući način
 - za svaku isporuku obvezno izdaju račun
 - **računi za gotovinski promet**, isječki vrpce ili potvrdnice iz naplatnih uređaja
 - ⇒ moraju sadržavati najmanje podatke koji su propisani *čl. 15. st. 6. Zakona o PDV-u*
 - ⇒ *čl. 104. Pravilnika o PDV-u*

Računi obveznika PDV-a

▪ računi se ne moraju izdavati:

- ▶ ako se pretežni dio vrijednosti prometa odnosi na maloprodaju dnevnog tiska, duhana i duhanskih prerađevina, lutrije, športske prognoze, lota, velda, maraka i drugih poštanskih vrijednosnica
- ▶ pri prodaji na tržnicama i otvorenim prostorima
 - ⇒ prodajom na otvorenim prostorima razumijeva se i:
 - prodaja karata u sredstvima javnog prijevoza
 - prodaja putem automata
 - ⇒ *čl. 15. st. 8. Zakona o PDV-u*
 - ⇒ *čl. 104. st. 6. i 7. Pravilnika o PDV-u*

Sadržaj računa

- **Zakon o PDV-u (čl. 15. st. 6)**
- računi za gotovinski promet, isjecci vrpce ili potvrdnice iz naplatnih uređaja
 - moraju sadržavati najmanje ove podatke:
 1. broj i nadnevak izdavanja,
 2. ime (naziv), adresu i OIB poduzetnika koji je isporučio dobra ili obavio usluge, te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavaonice i sl.)
 3. količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga
 4. ukupni iznos naknade i poreza razvrstani po poreznoj stopi

Sadržaj računa

▪ **Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom:**

‣ Propisuju se **dodatni elementi** koje mora sadržavati račun za uspješnu provedbu postupka fiskalizacije, i to:

⇒ **vrijeme izdavanja** (sat i minuta)

⇒ **oznaka operatera (osobe) na naplatnom uređaju**

⇒ **oznaka načina plaćanja računa** – novčanice, kartica, ček, transakcijski račun, ostalo

⇒ **JIR i**

⇒ **zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije**

Sadržaj računa

- Numerički (slijedni) broj računa:
 - brojevi računa moraju slijediti kronološki numerički redoslijed bez praznina
 - po svakom naplatnom uređaju/poslovnom prostoru
- **broj računa ima tri dijela:**
 1. numerički broj računa
 2. oznaka poslovnog prostora
 3. broj naplatnog uređaja
- operativno broj računa slijedećeg je izgleda:
1-numerički br. računa/**2**-oznaka posl. prostora /**3** broj naplatnog uređaja

Fiskalizacija

■ Elektronički naplatni uređaji

- ▶ radi provedbe fiskalizacije – obveza izdavanja računa **putem elektroničkih naplatnih uređaja**
 - ⇒ nabavka novih ili prilagodba postojećih uređaja
- ▶ elektronički naplatni uređaji **moraju omogućiti:**
 - ⇒ korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje elemenata računa te
 - ⇒ omogućiti vezu (Internet) za elektroničku razmjenu podataka sa MF-PU

Fiskalizacija

■ Digitalni certifikat

- ▶ služi za autentikaciju poreznog obveznika te elektroničkog potpisa na računu
- ▶ nabavka novih **certifikata “Fiskal” ➔ FINA** – aplikativni digitalni certifikat vrijedi 5 godina (cijena 300,00 kn)

■ svrha u fiskalizaciji

- ▶ nedvojbeni autentičnost poreznog obveznika
- ▶ pouzdan i siguran način predstavljanja MF-PU
- ▶ garancija da je račun došao od tog poreznog obveznika
- ▶ zaštita da podaci nisu mijenjani nakon potpisa u procesu dostave

Fiskalizacija

- **Jedinstveni identifikator računa (JIR)**

- alfanumerički zapis koji se programski generira iz određenog seta podataka

- **Zaštitni kod izdavatelja – obveznika fiskalizacije**

- alfanumerički zapis kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa
- namjena - zaštita od mogućih lažnih prijava
- generira ga obveznik fiskalizacije, ispisuje ga na računu i dostavlja ga MF-PU kao obvezni element računa
- zaštitni kod za pojedini račun koji generira obveznik može ponovo stvoriti i provjeriti isključivo obveznik

Fiskalizacija

■ izdavanje računa

- ▶ prije ispisa, digitalno potpisivanje elemenata računa te dostavljanje PU putem uspostavljene veze
- ▶ PU provjerava jesu li dostavljeni svi elementi računa te jesu li potpisani valjanim digitalnim potpisom
- ▶ ako je sve uredu, dodjeljuje se JIR (2 sekunde ili ?)
- ▶ JIR se vraća i ispisuje na računu
- ▶ nema zabrane ispisa računa bez JIR u slučaju prekida veze, ispis računa uz ispis zaštitnog koda obveznika fiskalizacije

Fiskalizacija

■ Prekid veze

- obveznik fiskalizacije izdaje račune sa sadržajem propisanim čl. 9. Zakona, bez podataka o JIR-u
- u roku od 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do prekida veze, obveznik fiskalizacije dužan je uspostaviti elektronički vezu te dostaviti sve izdane račune
- MF-PU će svim dostavljenim računima odrediti JIR te ga dostaviti obvezniku fiskalizacije kao potvrdu o zaprimljenosti naknadno dostavljenih računa

Fiskalizacija

- **Potpuni prestanak rada elek. naplatnog uređaja**
 - obveznik fiskalizacije **izdaje račune po postupku propisanom za male obveznike**
 - u roku od 2 dana, računajući od dana u kojem je došlo do potpunog prestanka rada naplatnog uređaja, obveznik fiskalizacije dužan je uspostaviti rad naplatnog uređaja te dostaviti sve izdane račune
 - MF-PU će svim dostavljenim računima odrediti JIR te ga dostaviti obvezniku fiskalizacije kao potvrdu o zaprimljenosti naknadno dostavljenih računa
 - obveznik fiskalizacije dužan je na kopijama ispostavljenih računa dopisati podatak o dobivenom JIR-u odmah po zaprimanju

Fiskalizacija – mali obveznici

■ mali obveznici fiskalizacije

- ▶ također provode fiskalizaciju
- ▶ izdavanje računa iz **ovjerene**, u MF-PU, **posebne knjige računa označene rednim brojevima**
- ▶ nemaju dodatne troškove uspostave sustava fiskalizacije kao ostali obveznici fiskalizacije (nabavka uređaja koji podržava digitalni potpis te Internet vezu, nabavka digitalnog certifikata, Internet mreža, održavanje softvera)
- ▶ bez izdavanja računa putem elektroničkih naplatnih uređaja
- ▶ Ministar financija propisat će pravilnikom sadržaj te postupak ovjere uvezane knjige računa

Fiskalizacija

- **Provjera računa** – kupci (primatelji računa):
 - dostavom JIR-a ili zaštitnog koda ili
 - dostavom ovjerenog računa u roku od 30 dana od dana izdavanja računa
 - provjera slanjem sms ili upitom na web servis dostupan na Internet stranici Porezne uprave
- Računi malih obveznika fiskalizacije
 - predajom službeniku ili dostavom u za to predviđene sandučiće

Plaćanja gotovim novcem između obveznika fiskalizacije

- **gotov novac:**
 - novčanice kune i kovani novac kn i lp
- **plaćanje gotovim novcem:**
 - izravna predaja gotovog novca između sudionika u plaćanju,
 - uplata gotovog novca na račun i
 - isplata gotovog novca s računa

Plaćanja gotovim novcem između obveznika fiskalizacije

- Obveznik fiskalizacije može plaćati gotovim novcem drugom obvezniku fiskalizacije, ako drugačije nije propisano posebnim poreznim propisom:
 - za nabavu proizvoda i usluga do iznosa od 5.000,00 kn po jednom računu,
 - za potrebe opskrbe ovlaštenih mjenjača gotovim novcem
 - za namjene na temelju posebne odluke ministra

Plaćanja gotovim novcem između obveznika fiskalizacije

- Obveznik fiskalizacije dužan je gotov novac, iznad visine određenog blagajničkog maksimuma, uplatiti na svoj račun kod banke istog dana, a najkasnije idućeg radnog dana
- Obveznik fiskalizacije, koji na računima u banci ima evidentirane neizvršene obveze za plaćanje, čiji je redoslijed plaćanja propisan posebnim propisima, ne može plaćati gotovim novcem i/ili zadržati gotov novac u blagajni
 - ▶ primljen gotov novac uplatiti na svoj ŽR u banci odmah, a najkasnije idući dan

Blagajnički maksimum

- Određuje samostalno obveznik fiskalizacije **internim aktom**, a najviše do:
 - mikro subjekt i fizičke osobe **10.000,00 kn**
 - mali subjekt **30.000,00 kn**
 - srednji subjekt **50.000,00 kn**
 - ako prelaze mjerila koja određuju malo gospodarstvo prema Zakonu o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, 53/12) **100.000,00 kn** (iznimno do 15.000,00 po pojedinom prostoru)
 - obveznik fiskalizacije koji obavlja mjenjačke poslove **do 100.000,00 kn**

Zahvaljujemo na pažnji!

60
godina
s Vama

